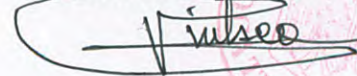

Aprob,

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

**privind vizita desfășurată la Centrul de recuperare și reabilitare
neuropsihiatrică Jibou**

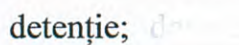

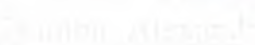
Sumar:

Prezentul Raport întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Jibou și a unei sesizări adresate instituției Avocatul Poporului, este structurat pe trei capitole, după cum urmează :

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Potrivit art. 29³ și art. 29⁷ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocațul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în data de 20 octombrie 2015, a fost efectuată o vizită inopinată la Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Jibou, avându-se în vedere și o petiție adresată instituției Avocatul Poporului, referitoare la tratamentul la care ar fi fost supusă o beneficiară a centrului.

Din echipa de vizită au făcut parte: , consilier în cadrul Centrului zonal Alba al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție; , medic psihiatru; doamna , asistent social și domnul , reprezentant al Organizației Neguvernamentale ”Uniunea Democratică a Romilor” Alba.

Obiectul vizitei l-a constituit verificarea condițiilor de cazare, tratamentul aplicat beneficiarilor precum și aspectele sesizate în petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Jibou, situat în localitatea Jibou, str. Stejarilor, nr. 265, județul Sălaj, este subordonat Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, are o capacitate de 112 locuri și asigură găzduire, îngrijire, recuperare și integrare socială pentru persoane adulte cu handicap mintal.

Serviciile oferite în cadrul Centrului sunt:

1. găzduire (asigură beneficiarilor condiții de locuit conform nevoilor de viață și asistență ale acestora);

2. îngrijire prin:

a) hrănirea persoanelor asistate prin asigurarea unei alimentații corespunzătoare calitativ și cantitativ din punct de vedere al aportului caloric, al diversității, al modului de pregătire și prezentare, respectând normele legate de igienă și securitate alimentară;

b) igiena personală prin oferirea de condiții corespunzătoare de menținere a igienei personale;

- c) supravegherea și menținerea sănătății și medicației conform planului individualizat de intervenție și în concordanță cu misiunea și principiile Centrului;
- d) siguranță și accesibilitate.

3. recuperare prin desfășurarea activităților de kinetoterapie și a activităților de terapie ocupațională;

4. integrare socială (asigurând activități de integrare/reintegrare familială și comunitară în baza programului de integrare/reintegrare socială care constituie o secțiune a Planului Individualizat de Intervenție).

Centrul de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Jibou funcționează în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, fiind acreditat prin Certificat de Acreditare emis de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Din partea Centrului de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Jibou a participat la discuții și la vizitarea acestuia d-na Ciobanu Cristina Elisabeta -Șef Centru.

Conducerea Centrului era asigurată de Șeful de centru, care avea în subordine personal administrativ și personal de specialitate format din: psiholog, asistent social, kinetoterapeut, educator, o asistentă și 4 infirmiere; **personalul medical era insuficient pentru numărul de beneficiari. Centrul avea o colaborare cu un medic psihiatru care venea de două ori/lună. Paza centrului era asigurată numai noaptea, de un serviciu de pază autorizat, ziua neexistând nici o formă de pază a acestuia, beneficiarii având posibilitatea oricând să părăsească centrul (aspecte reținute și de către reprezentantul O.N.G., membru al echipei de vizită).**

La data vizitei erau găzduite în centru 116 persoane încadrate în grad de handicap cu vârste cuprinse între 18 – 80 de ani. Beneficiarii sunt admiși în centru în baza dispoziției de admitere a persoanei și a dosarului întocmit în vederea admiterii de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj. Beneficiarilor li se asigură servicii numai în baza evaluării/reevaluării nevoilor individuale. În cadrul Centrului exista un dosar individual pentru fiecare beneficiar, care conținea o fișă de evaluare individuală în care erau înregistrate datele privind evaluarea inițială/reevaluarea, iar specialiștii centrului încurajau participarea la activitățile organizate la club sau atelierul de țesătorie, 25 de beneficiari participând la un curs de

formare (cultura plantelor), conform constatărilor asistentului social, membru al echipei de vizită.

Centrul era format din două corpuri de clădire A și B cu următoarele caracteristici și dotări:

Clădirea A era formată din 16 saloane dintre care 15 saloane cu câte 3 paturi fiecare și un salon cu un singur pat, cabinet medical, sală kinetoterapie, sală de mese, bucătărie și oficii, vestiar angajați, izolator, 5 săli de depozitare, 2 grupuri sanitare pentru angajați. La fiecare două saloane învecinate era grup sanitar cu acces separat din fiecare cameră. Grupurile sanitare erau moderne, curate, având pardoseală de gresie și pereți de faianță, dotate cu wc, chiuvetă și duș iar unul cu cadă.

Clădirea B compusă din P+E cuprindea 23 de camere, fiecare cu câte 3 paturi, 3 săli de terapie ocupațională, sală de club, sală de mese și oficiu. La fiecare două saloane învecinate era grup sanitar cu acces separat din fiecare cameră. Grupurile sanitare moderne dotate cu 13 dușuri, 12 chiuvete și 12 wc-uri erau curate și îngrijite. Clădirea beneficia și de o curte interioară curată, amenajată cu bănci și covor de culoare verde.

Fiecare beneficiar avea în dormitor un pat propriu, o noptieră și spațiu în dulapul comun pentru a-și păstra bunurile personale. Curățenia spațiului de locuit se făcea de către personalul centrului în prezența și cu sprijinul beneficiarilor, încercându-se astfel implicarea acestora în activități zilnice. Iluminatul natural era realizat prin ferestre cu geam termopan, iar cel artificial prin neoane.

Beneficiarii erau repartizați pe camere în funcție de sex, afecțiuni medicale, preferințe.

Nu erau afișate în locuri vizibile, deși existau, Regulamentul de ordine interioară, Regulamentul de organizare și funcționare, Ghidul beneficiarului. Nu exista nici o cutie pentru depunerea unor eventuale reclamații, deși era un Registru de evidență al reclamațiilor în care nu era consemnat nimic. Nu exista un program de vizită stabilit pentru persoanele din afara centrului.

Hrana se servea în sălile de mese amenajate în fiecare corp de clădire, având în dotare mese, scaune și veselă corespunzătoare. Meniul era diversificat, format din 3 mese/zi și două gustări. Pregătirea și păstrarea alimentelor se făcea în spații corespunzătoare igienizate – bucătărie, oficiu, cămară și beci, spații care respectau

normele igienico-sanitare și de siguranță. Aparatura și instalațiile pentru gătit, frigiderul, hota, congelatorul, mașina de spălat vase, chiuveta erau igienizate și curate.

Apa rece și energia electrică erau distribuite fără întrerupere în regim centralizat. Căldura pe timp de iarnă și apa caldă erau furnizate de centrala termică proprie. Dezinsecția și dezinfecția se realizau de către o firmă specializată cu care Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului Sălaj a încheiat contract de prestări servicii.

În urma discuțiilor avute cu beneficiarii centrului, aceștia s-au declarat mulțumiți de condițiile de cazare existente și de meniul asigurat zilnic.

Fondurile necesare desfășurării activității Centrului erau asigurate de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj.

Centrul avea un spațiu recent amenajat pentru izolarea persoanelor agitate. Acesta era monitorizat de o cameră video care păstra înregistrările timp de 30 de zile. Acest spațiu era compus dintr-o cameră cu pat și baie, ambele fiind prevăzute cu geamuri rabatabile, care nu puteau fi deschise total. **În baie era instalată o oglindă deasupra chiuvetei care, în opinia medicului și a reprezentantului ONG, membri ai echipei de vizită ar trebui îndepărtată pentru a preîntâmpina accidente sau acte voite de auto sau heteroagresiune.**

Pentru aplicarea măsurilor restrictive se impune elaborarea unei proceduri interne, referitoare la **durata și motivul care a condus la măsura izolării unui pacient, realizarea unei evidențe a pacienților restricționați. Registrul de evenimente deosebite existent în Centru, unde se consemnau astfel de situații nu arăta exact ora la care a fost introdus pacientul la izolare, ora la care a fost scos din izolare, motivul exact al izolării și care a fost persoana care a decis izolarea. Nu exista un Plan de intervenție în caz de risc, situații de urgență și agresiune fizică, acțiunile care ar trebui întreprinse în astfel de cazuri și responsabilii/echipa de intervenție.**

În urma verificării actelor și a discuțiilor avute cu personalul de specialitate, asistentul social, membru al echipei de vizită a sesizat lipsa: Registrului de informare a beneficiarilor, a Registrului privind perfecționarea continuă a personalului, a Registrului de evidență zilnică a programelor de recuperare/reabilitare, a unui program zilnic de activități al fiecărui specialist în

funcție de nevoile identificate și a planurilor individualizate de asistență /îngrijire și un program lunar de activități pentru promovarea vieții active. Asistentul social, angajat al Centrului nu era înscris în Registrul Național al Asistenților Sociali, neavând eliberat avizul de exercitare al profesiei, neutilizând ștampila pe actele întocmite, conform constatărilor echipei de vizită.

În ceea ce privește petiția adresată instituției Avocatul Poporului, referitoare la tratamentul necorespunzător aplicat unei beneficiare din Centru în timpul izolării, au fost constatate următoarele:

Beneficiara a fost internată în Centru, fiind încadrată în grad de handicap accentuat, nerevizibil. În urma discuțiilor avute cu aceasta, beneficiara a declarat că nu a fost agresată de către personal, iar izolarea s-a realizat o singură dată în camera izolator, unde a fost cazată singură fără alte persoane, îmbrăcată.

Motivul izolării a fost starea de agitație, determinată de vizita bunicii sale. De regulă, beneficiara era vizitată de către bunică o dată sau de două ori pe lună sau dusă în familie. În urma analizării actelor și fotografiilor prezentate de personalul Centrului, la revenirea din familie aceasta prezenta semne de abuz fizic. Existau la dosar adrese ale Spitalului Județean de Urgență Zalău către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, prin care i se aducea la cunoștință situația beneficiarei care a ajuns la Unitatea de Primiri Urgență cu diferite leziuni și cu intoxicație acută cu alcool în perioada în care se afla învoită în familie. În pofida acestor întâmplări, beneficiara își manifesta dorința de revenire în familie. Conform Registrului de evenimente deosebite, în luna septembrie 2015, beneficiara a fost închisă în camera numită izolator pentru 2 ore, fără a se menționa ora la care s-a aplicat măsura restrictivă și ora la care aceasta a încetat.

Față de cele expuse, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ

**conducerii Centrului de recuperare și reabilitare neuropsihiatrică Jibou
să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:**

1. asigurarea pazei Centrului pe timpul zilei și întocmirea unui program de vizite
2. afișarea la loc vizibil a Regulamentului de ordine interioară, Regulamentului de organizare și funcționare, Codul drepturilor, Ghidul beneficiarului;
3. asigurarea unei casete/cutii la loc vizibil pentru depunerea unor eventuale reclamații;
4. demersuri în vederea încheierii unei colaborări cu un medic psihiatru, care să se implice în evaluarea și tratamentul beneficiarilor, la nevoie și la întocmirea procedurilor interne referitoare la aplicarea măsurilor restrictive și suplimentarea personalului medical, insuficient raportat la numărul de beneficiari;
5. înlăturarea oglinzii din baia izolatorului și întărirea măsurilor de siguranță în ceea ce privește deschiderea geamurilor în această cameră;
6. demersuri în vederea examinării posibilității ocupării postului de asistent social, de către o persoană cu studii de specialitate, înscrisă în Registrul Național al Asistenților Sociali;
7. întocmirea unei proceduri interne pentru aplicarea măsurilor restrictive;
8. întocmirea Registrului de informare a beneficiarilor, a Registrului privind perfecționarea continuă a personalului, a Registrului de evidență zilnică a programelor de recuperare/reabilitare, a unui program zilnic de activități pentru fiecare specialist în funcție de nevoile identificate și a planurilor individualizate de asistență /îngrijire și a programelor lunare de activități pentru promovarea vieții active.
9. întocmirea unui plan de intervenție în cazuri de risc, situații de urgență și agresiune fizică cu riscuri, inclusiv după efectuarea vizitelor în familie.

Alba Iulia, 25 ianuarie 2016